EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 11.9.2019
COM(2019) 410 final

2019/0191 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Världshandelsorganisationens allmänna råd när det gäller antagandet av ett beslut om att förlänga ett WTO-undantag som tillåter de utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja förmånlig tullbehandling för de minst utvecklade länderna

MOTIVERING

1. FRÅGA SOM BEHANDLAS I FÖRSLAGET

Detta förslag avser ett beslut om fastställande av den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Världshandelsorganisationens (nedan kallad *WTO*) allmänna råd när det gäller det planerade antagandet av ett beslut om förlängning av ett WTO-undantag som tillåter de utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja förmånlig tullbehandling för de minst utvecklade länderna.

2. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

2.1. Marrakechavtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen

Marrakechavtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (nedan kallat *WTO-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1995.

Europeiska unionen är part i avtalet.

2.2. Världshandelsorganisationens ministerkonferens och allmänna råd

Enligt artikel IV.1 i WTO-avtalet har ministerkonferensen befogenhet att fatta beslut i alla frågor som omfattas av något av de olika multilaterala handelsavtalen.

Enligt artikel IV.2 i WTO-avtalet fullgörs ministerkonferensens uppgifter mellan mötena av det allmänna rådet.

Enligt artikel IX.1 fattar WTO vanligtvis beslut genom enhällighet.

2.3. Den planerade akten från WTO:s allmänna råd

Enligt artikel IX.3 i WTO-avtalet kan i exceptionella fall ett undantag medges från en skyldighet som åvilar en medlem.

Efter en begäran från Chile, Indien, Kina, Thailand och Turkiet (nedan kallade *medförslagsställarna*) ska WTO:s allmänna råd anta ett beslut om att förlänga det befintliga WTO-undantaget som tillåter utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja förmånlig tullbehandling för de minst utvecklade länderna i enlighet med artikel IX.3 och IX.4 i WTO-avtalet (nedan kallad *den planerade akten*).

Det befintliga undantaget för de minst utvecklade länderna löpte ut den 30 juni 2019. Syftet med den planerade akten är därför att förlänga undantaget från och med den 1 juli 2019 till och med den 30 juni 2029.

Den planerade akten kommer att bli bindande för WTO-medlemmarna i enlighet med artikel IX.3 samt artikel II.2 i WTO-avtalet, i vilka följande föreskrivs: ”De avtal och därmed sammanhängande rättsliga instrument som ingår i bilagorna 1, 2 och 3 [...] utgör integrerade delar av detta avtal och är bindande för alla medlemmar.”

3. DEN STÅNDPUNKT SOM SKA INTAS PÅ UNIONENS VÄGNAR

Medförslagsställarna begärde en förlängning av det befintliga WTO-undantaget när det gäller skyldigheterna enligt artikel I.1 i allmänna tull- och handelsavtalet 1994, vilket gör det möjligt för utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja förmånlig tullbehandling för varor från de minst utvecklade länderna, av Förenta nationerna (FN) betecknade som sådana, utan att behöva använda samma tullsatser för likadana varor från andra medlemmar, från och med den 1 juli 2019 till och med den 30 juni 2029.

Medförslagsställarna lämnade in begäran i enlighet med artikel IX.3 och IX.4 i WTO-avtalet. De motiverar begäran med hur särskilt sårbara de minst utvecklade länderna är och de särskilda strukturella svårigheter som dessa länder står inför i den globala ekonomin, samt vikten av att förbättra deras deltagande i det multilaterala handelssystemet genom att ge dem betydande åtkomst till marknaden för att understödja diversifieringen av deras produktions- och exportbas.

Detta kommer att bli den andra förlängningen av undantaget för förmånlig tullbehandling för minst utvecklade länder. Undantaget beviljades ursprungligen den 15 juni 1999 till och med den 30 juni 2009[1] och förlängdes den 27 maj 2009 till och med den 30 juni 2019[2].

Beviljandet av en förlängning av detta undantag skulle inte negativt påverka vare sig ekonomin i unionen eller handelsförbindelserna med de förmånsländer som undantaget gäller. EU ger de minst utvecklade länderna totalt tull- och kvotfri tillgång till EU-marknaden genom initiativet ”Allt utom vapen” och stödjer att andra WTO-medlemmar, inklusive utvecklingsländer, också ska ge de minst utvecklade länderna förmånlig tullbehandling. EU anser vidare att det är nödvändigt med ett rättsligt instrument för att göra det möjligt för utvecklingsländerna att tillhandahålla sådana förmåner, med tanke på att WTO-klausulen endast gör det möjligt för utvecklade WTO-medlemmar att göra detta. Därför bör EU:s ståndpunkt i det allmänna rådet vara att stödja förlängningen av undantaget.

4. RÄTTSLIG GRUND

4.1. Förfarandemässig rättslig grund

4.1.1. Principer

I artikel 218.9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *EUF-fördraget*) föreskrivs att beslut ska antas ”om fastställande av vilka ståndpunkter som på unionens vägnar ska intas i ett organ som inrättas genom ett avtal, om detta organ ska anta akter med rättslig verkan, med undantag av sådana akter som kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram”.

Begreppet ”akter med rättslig verkan” omfattar akter som har rättslig verkan med stöd av de regler i internationell rätt som tillämpas på organet i fråga. Det omfattar även instrument som inte har bindande verkan enligt internationell rätt, men som är ”ägnade att på ett avgörande sätt påverka innehållet i de bestämmelser som antas av unionslagstiftaren”[3].

4.1.2. Tillämpning i det aktuella fallet

WTO:s allmänna råd är ett organ som inrättats genom ett avtal, nämligen WTO-avtalet.

Den akt som ska antas av det allmänna rådet är en akt med rättslig verkan. Den planerade akten kommer att bli bindande enligt internationell rätt i enlighet med artikel II.2 och artikel IX.3 i WTO-avtalet.

Den planerade akten varken kompletterar eller ändrar avtalets institutionella ram.

Den förfarandemässiga rättsliga grunden för det föreslagna beslutet är därför artikel 218.9 i EUF-fördraget.

---

1 WT/L/304.

2 WT/L/759.

3 Domstolens dom av den 7 oktober 2014, Tyskland/rådet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkterna 61–64.

4.2. Materiell rättslig grund

4.2.1. Principer

Den materiella rättsliga grunden för ett beslut enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget är främst beroende av syftet med och innehållet i den planerade akt avseende vilken en ståndpunkt intas på unionens vägnar. Om den planerade akten har två syften eller två beståndsdelar av vilka det ena syftet eller den ena beståndsdelen kan identifieras som det eller den huvudsakliga, medan det eller den andra endast är av underordnad betydelse, måste det beslut som antas enligt artikel 218.9 i EUF-fördraget ha en enda materiell rättslig grund, nämligen den som krävs med hänsyn till det huvudsakliga eller avgörande syftet eller den huvudsakliga eller avgörande beståndsdelen.

4.2.2. Tillämpning i det aktuella fallet

Det huvudsakliga syftet med och innehållet i den planerade akten rör den gemensamma handelspolitiken.

Den materiella rättsliga grunden för förslaget till beslut är därför artikel 207.4 första stycket.

4.3. Slutsats

Den rättsliga grunden för det föreslagna beslutet bör vara artikel 207.4 första stycket, jämförd med artikel 218.9 i EUF-fördraget.

5. OFFENTLIGGÖRANDE AV DEN PLANERADE AKTEN

Eftersom det allmänna rådets akt kommer att tillämpa de bestämmelser i WTO-avtalet som gäller undantag är det lämpligt att offentliggöra den i *Europeiska unionens officiella tidning* efter antagandet.

2019/0191 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om den ståndpunkt som ska intas på Europeiska unionens vägnar i Världshandelsorganisationens allmänna råd när det gäller antagandet av ett beslut om att förlänga ett WTO-undantag som tillåter de utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja förmånlig tullbehandling för de minst utvecklade länderna

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207.4 första stycket jämfört med artikel 218.9,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Marrakechavtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (nedan kallat *WTO-avtalet*) trädde i kraft den 1 januari 1995.

(2) Enligt artikel II.2 i WTO-avtalet utgör ”[d]e avtal och därmed sammanhängande rättsliga instrument som ingår i bilagorna 1, 2 och 3 (multilaterala handelsavtal) [...] integrerade delar av detta avtal och är bindande för alla medlemmar”.

(3) Enligt artikel IX.3 i WTO-avtalet får ministerkonferensen i exceptionella fall medge undantag från skyldighet som åvilar en medlem enligt WTO-avtalet eller enligt något av de multilaterala handelsavtalen.

(4) I artikel IX.3 och IX.4 fastställs förfarandena för att bevilja undantag som gäller de multilaterala handelsavtalen i bilaga 1A, 1B eller 1C till WTO-avtalet och i deras bilagor.

(5) Enligt artikel IV.1 i WTO-avtalet har ministerkonferensen befogenhet att fatta beslut i alla frågor som omfattas av något av de olika multilaterala handelsavtalen.

(6) Enligt artikel IV.2 i WTO-avtalet fullgörs ministerkonferens uppgifter mellan mötena av det allmänna rådet. Enligt artikel IX.1 fattar WTO vanligtvis beslut genom enhällighet.

(7) Den 15 juni 1999 beviljande WTO-medlemmarna ett undantag för skyldigheter i enlighet med artikel I.1 i det allmänna tull- och handelsavtalet 1994 i den omfattning som var nödvändig för att göra det möjligt för utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja förmånlig tullbehandling för varor från de minst utvecklade länderna, av Förenta nationerna (FN) betecknade som sådana, utan att behöva använda samma tullsatser för likadana varor från andra medlemmar till och med den 30 juni 2009. Den 27 maj 2009 förlängde WTO-medlemmarna undantaget från och med den 1 juli 2009 till och med den 30 juni 2019.

(8) I enlighet med artikel IX.3 och IX.4 i WTO-avtalet lämnade Chile, Indien, Kina, Thailand och Turkiet (nedan kallade *medförslagsställarna*) in en begäran om att WTO:s allmänna råd skulle anta ett beslut om att förlänga det befintliga WTO-undantaget för att tillåta utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja

förmånlig tullbehandling för de minst utvecklade länderna från 1 juli 2019 till och med den 30 juni 2029.

(9) Medförslagsställarna motiverar begäran med hur särskilt sårbara de minst utvecklade länderna är och de särskilda strukturella svårigheter som dessa länder står inför i den globala ekonomin, samt vikten av att förbättra deras deltagande i det multilaterala handelssystemet genom att ge dem betydande åtkomst till marknaden för att understödja diversifieringen av deras produktions- och exportbas.

(10) Förlängningen av undantaget skulle inte negativt påverka vare sig ekonomin i unionen eller handelsförbindelserna med de förmånsländer som undantaget gäller. Dessutom ger EU de minst utvecklade länderna en totalt tull- och kvotfri tillgång till EU-marknaden genom initiativet ”Allt utom vapen” och stödjer att andra WTO-medlemmar också ska ge handelsförmåner till de minst utvecklade länderna.

(11) Det är lämpligt att fastställa den ståndpunkt som ska intas av kommissionen på unionens vägnar i WTO:s allmänna råd om stöd för medförslagsställarnas begäran att förlänga undantaget, i enlighet med artikel 218.9 i EUF-fördraget, eftersom förlängningen av undantaget kommer att vara bindande för WTO-medlemmarna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den ståndpunkt som Europeiska kommissionen ska inta på unionens vägnar i Världshandelsorganisationens allmänna råd ska vara att stödja en förlängning av ett WTO-undantag som tillåter de utvecklingsländer som är WTO-medlemmar att bevilja förmånlig tullbehandling för de minst utvecklade länderna från och med den 1 juli 2019 till och med den 30 juni 2029.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till kommissionen.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande